

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k Návrhu doporučení Evropského parlamentu a Rady o nadnárodní mobilitě uvnitř Společenství pro účely všeobecného a odborného vzdělávání: Evropská charta kvality mobility

KOM(2005) 450 v konečném znění – 2005/0179 (COD)

(2006/C 88/06)

Dne 10. října 2005 se Rada, v souladu s článkem 262 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci výše uvedené.

Specializovaná sekce „Zaměstnanost, sociální věci, občanství“ pověřená přípravou podkladů přijala své stanovisko dne 24. ledna 2006. Zpravodajem byl pan CZAJKOWSKI.

Na 424. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 14. a 15. února 2006 (jednání ze dne 14. února), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 144 hlasy pro, a 3 členové se zdrželi hlasování:

1. Doporučení

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor je toho názoru, že následujícím bodům by se měla věnovat zvláštní pozornost:

- informacím o programech ze strany členských států, a to jak na národní, tak na místní úrovni;
- informacím o rovných příležitostech pro uchazeče;
- informacím pro účastníky programu o pojištění, mezinárodních dohodách i o rozsahu pojistného plnění v přijímající zemi;
- jasnému, transparentnímu a přesně stanovenému postupu pro výběrové řízení účastníků programu;
- dotazníku, který musí účastníci vyplnit tak, aby po skončení programu byl k dispozici jasný obrázek i hodnocení účastníků. Na základě výsledků by bylo možné zlepšit kvalitu programů i rychlost reakce Komise a národních zařízení zodpovědných za programy;
- zvláštnímu důrazu na zlepšení znalostí cizích jazyků účastníků programu tak, aby mohli úplně a zcela sledovat navržený učební plán;
- úloze poradců, kteří pomáhají účastníkům programu v cizině a pečují o ně, aby si dokázali zvyknout na nové prostředí a lépe se přizpůsobit;
- přesnému stanovení příslušných oblastí zodpovědnosti jednotlivých stran zúčastněných na provádění programu, aby se zamezilo rozdílným názorům příp. nedorozuměním mezi vysílajícími a přijímajícími organizacemi atd.;
- další koordinaci politiky mobility na evropské úrovni (a ne na úrovni jednotlivých členských států), aby mohly být uskutečněny záměry Komise a mohl být uskutečněn příspěvek k účinné realizaci cílů formulovaných v rámci lisabonské strategie;

2. Obecné poznámky

2.1 Evropský hospodářský a sociální výbor vítá Návrh doporučení Evropského parlamentu a Rady o mobilitě uvnitř Společenství pro účely všeobecného a odborného vzdělávání: Evropská charta kvality mobility⁽¹⁾, který předložila Komise. Navrhované zrušení veškerých omezení mobility občanek a občanů Unie uvnitř členských států EU přispívá v souladu s lisabonskými cíli k posílení konkurenceschopnosti Unie.

2.2 Výbor vítá, že členské státy, Evropský parlament, Rada Evropské unie a Evropská komise usilují o odstranění překážek mobility v oblasti vzdělávání⁽²⁾.

2.3 Mobilita pro účely vzdělávání existuje v EU již několik desetiletí; díky různým programům mobility bylo umožněno mnoha účastníkům nasbírat nové zkušenosti a také překonat jazykové a kulturní hranice v Evropě.

2.4 Výbor konstatuje, že se díky vzdělávacím a výměnným programům Komise, které mají členské státy k dispozici, od roku 2000 ztrojnásobil počet občanů Unie, kteří se vydali do zahraničí za účelem vzdělávání.

2.5 Výbor je toho názoru, že tyto programy také poskytují možnost vybudovat v Evropě tolerantní společnost, která je otevřená vůči lidem různého vyznání, etnického původu, sexuální orientace atd.

2.6 Výbor důrazně doporučuje nové programy a vzdělávací možnosti navržené Komisí v roce 2004. Velký zájem o tyto programy ukazuje, že cíle lisabonské strategie jsou již mladými Evropankami a Evropany nepřímo realizovány.

⁽¹⁾ KOM (2005) 450 v konečném znění ze dne 23. 9. 2005.

⁽²⁾ Zpráva Výboru pro kulturu a vzdělávání Evropského parlamentu o „Vzdělávání jako mezníku Lisabonského procesu“ (2004/2272 (INI)); Zpravodaj: Guy Bono, 19.7.2005. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 14. prosince 2000 o ustavení akčního plánu na podporu mobility; Zasedání Evropské rady v Nice, 7. – 9. prosince 2000.

3. Zvláštní připomínky

3.1 Podle názoru Výboru by mělo být úkolem členských států starat se o koordinaci jednotlivých programů jak na národní, tak na místní úrovni.

3.2 Instrukce, organizace, vysoké školy, školy a osoby pověřené koordinací programů mobility by měly co nejvíc usilovat o to, aby zaručily transparentnost výběrových řízení pro účast na těchto programech. V praxi osoby zodpovědné za výběr účastníků často považují účast na mezinárodním výměnném programu za odměnu za dosažení určitých cílů.

3.3 Výbor navíc doporučuje provádění rozsáhlých informačních kampaní, aby byl informován co největší počet potenciálních účastníků programu. Je nanejvýš důležité informovat co nejvíce mladých Evropanek a Evropanů o cílech programů a možnostech, které se jim v této souvislosti otvírají.

3.4 Členské státy by měly zajistit, aby si účastníci mohli nechat započítat zkušenosti a kvalifikace získané v rámci programů.

3.5 Výbor také za velmi pozitivní považuje podporu mobility za účelem odborného vzdělávání a programů pro dobrovolníky. Tyto programy jsou bezpochyby velmi užitečné pro rozvoj pracovní kariéry účastníků i jejich schopnosti pracovat v mezinárodním prostředí.

3.6 Část členských států, v nichž bude vbrzku ukončeno uskutečnění jednotlivých fází boloňského procesu, realizuje již

nyní doporučení Evropské charty kvality mobility pro účely všeobecného a odborného vzdělávání. Cíle formulované v Chartě a akce v ní navržené je třeba hodnotit pozitivně, neboť mají umožnit lepší využití programů vyhlášených Komisí.

3.7 Výbor poukazuje na to, že návrh Komise obsahuje výhradně ty prvky, při jejichž realizaci je možno očekávat pozitivní účinky na evropské úrovni.

3.8 Na návrhu Komise, který je zde projednáván, je potěšitelné to, že nezpůsobuje žádné dodatečné finanční náklady v oblasti koordinační činnosti, takže doporučení mohou být bez problémů realizována.

3.9 Výbor má obavy, že zásada dobrovolnosti ohledně přijetí Evropské charty kvality mobility s sebou nese nebezpečí přetahování mezi členskými státy o ustanovení v ní obsažená, čímž by mohla být ohrožena účinná realizace zásad Charty a mohlo by dojít ke zpoždění na úrovni jednotlivých států.

3.10 Výbor poukazuje dále na to, že organizace občanské společnosti upozorňují, že vysílající a přijímající organizace nejsou správně připraveny na provádění programů, což může mít za následek to, že programy budou účastníky po svém ukončení hůř hodnoceny.

3.11 Výbor je toho názoru, že Komise by měla stanovit datum, kdy Charta vstoupí v platnost, aby přiměla členské státy k rychlému jednání.

V Bruselu dne 14. února 2006.

Předsedkyně
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Anne-Marie SIGMUND